

РЕШЕНИЕ

№ 20883

гр. София, 17.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в
публично заседание на 02.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Стела Спасова, като разгледа дело номер **3342** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 87 и сл. от Закона за убежището и бежанците.

Делото е образувано по жалба, вх. № 7690/28.03.2025 г. от М.

А. М. – гражданин на С., против РЕШЕНИЕ № 20031/27.02.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което на чужденеца е отказано предоставяне на международна закрила.

В съдебното заседание жалбоподателят не се явява. Представяван е от упълномощен адвокат П. Ж., който: поддържа жалбата, насочена против решението, като цяло; обръща внимание върху постановеното от СЕС решение по дело № С-134/2024 г.

Ответникът – председател на Държавна агенция за бежанците, посредством юрисконсулт: оспорва жалбата; представя актуални справки за С., съответно от 14.03.2025 г., 03.04.2025 г. и 19.05.2025 г., относно обстановката в С. и за отношението към лицата, отклонили се от военна служба, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ – ДАБ.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, след като обсъди писмените доказателства, съдържанието на оспорваното решение и доводите на страните, приема следното. Жалбата е процесуално допустима за разглеждане по същество.

М. А. М. - гражданин на С., етническа принадлежност „арабин“, вероизповедание – мюсюлманин - сунит, семейно положение – неженен е подал молба за международна закрила на 02.09.2024 г., пред РПЦ – С., като е посочил дата на раждане 01.01.2006 г. в [населено място], Област Д. А. – С.. Заявил е (протокол на л. 24 от делото), че: е напуснал страната си през месец август, 2023 г. и работил в кариера в Турция, около една година и пет месеца; на 21.08.2024 г. преминал не по

установения ред на територията на Република България, прескачайки теленото заграждение със стълба, като е задържан в [населено място]; в С. не е имал проблеми, заради религията си, не е участвал във въоръжена групировка, не е служил в Армията и не е получавал призовки за служба; напуснал страната си поради влошената обстановка и войната, липсата на работа и храна, както и за да помага на родителите си, които останали в селото А..

С процесното Решение № 20031/27.02.2025 г. на председателя на ДАБ са обсъдени описаните по – горе твърдения на чужденеца. Решението съдържа мотиви за липса на основания, както за предоставяне статут на бежанец, така и на хуманитарен статут. От друга страна, отделно от мотивите за липса на основанията по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ ответникът приел, че Турция се явява за жалбоподателя „трета сигурна държава“, по смисъла на § 1, т. 9 ДР ЗУБ. В подкрепа и на този извод са изложени подробни мотиви, с които е обосновано отхвърляне на молбата за закрила.

Настоящият състав на Административен съд София – град приема, че оспорваното решение на председателя на ДАБ е правилно и законосъобразно, като краен резултат. Ответникът е разгледал едновременно, както дали търсещият закрила идва от трета сигурна страна, така и дали са налице условията за предоставяне на закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ. В този случай обаче е дължал да уведоми изрично кандидата, че обединява две различни административни производства в едно, като му укаже възможности за съответна защита. В този смисъл: решение на ВАС по адм. дело № 11096/2024 г.; решение на ВАС по адм. дело № 2741/2024 г. решението на ВАС по адм. дело № 12090/2024 г. В процесния случай по делото няма данни М. А. М. да е бил уведомен, че ще бъде изследвана и възможността да се завърне в Турция, където е работил и която се явява за него „трета сигурна страна“. Според решението на СЕС от 04.10.2024 г. по дело С-134/23 (§ 41): „съгласно член 38, параграф 2 от Директивата прилагането на понятието „сигурна трета страна“ се подчинява на нормите, установени от националното право. Тези норми трябва да включват по-специално нормите, които предвиждат съществуването на връзка между кандидата за международна закрила и съответната трета страна, поради която е основателно кандидатът да отиде в тази страна, нормите, отнасящи се до методите, които компетентните органи прилагат, за да се убедят, че понятието за сигурна трета страна може да се приложи спрямо определена страна или определен кандидат за международна закрила, като се уточнява, че тези методи трябва да предвиждат проверка във всеки отделен случай на сигурността в страната за съответния кандидат и/или определянето от дадена държава членка на страните, считани като сигурни в общ план, както и нормите, които съответстват на международното право и които позволяват индивидуално разглеждане, с цел определяне дали дадена трета страна е сигурна за определен кандидат за международна закрила и предоставят възможност на кандидата да обжалва, както прилагането на понятието за сигурна трета страна във връзка с конкретното му положение, така и наличието на връзка между него и въпросната страна“.

Макар да не е цитирал изрично текстовете на чл. 13, ал. 1, т. 14 и ал. 4 ЗУБ, по същество ответникът, освен на чл. 8 и чл. 9 с.з. е обсъдил и тези правни основания. Според нормата на чл. 13, ал. 4 ЗУБ, „обстоятелството по ал. 1, т. 14 може да бъде самостоятелно основание за отхвърляне на молбата, като явно неоснователна, единствено ако са изпълнени следните условия: 1. съществува връзка между чужденеца и съответната трета държава, обосноваваща връщането му, при индивидуална проверка на сигурността в държавата за съответния чужденец; 2. на чужденеца е предоставен документ на езика на третата сигурна държава, с който да информира съответните ѝ власти, че молбата му не е разглеждана по същество. От своя страна разпоредбата на ал. 1, т. 14 постановява, че „молбата на чужденец за предоставяне на международна закрила се отхвърля като явно неоснователна, когато не са налице условията по чл. 8, ал. 1 и 9, съответно по чл. 9, ал. 1, 6 и 8, и чужденецът идва от трета сигурна държава, при условие, че ще бъде приет в

нея“. Дефиницията за „трета сигурна държава“ (§ 1, т. 9 ДР ЗУБ) е: „държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и: а) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; в) не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; г) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. Така определените обективни предпоставки са в съотношение на кумулация.

Каза се обаче, че становището за Турция, като трета сигурна държава не е единственото основание за отказа на закрила. Изложени са и мотиви за липса на материалноправните предпоставки, по смисъла на чл. 8 и чл. 9 ЗУБ, които Съдът споделя.

Според чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Макар нормите на ал. 2 и на ал. 3 от чл. 8 да дават възможност за по – широко тълкуване на понятието „преследване“, по смисъла на ал. 5, то (преследването) следва да бъде на основата на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение. Наличието на такива обстоятелства не се твърди в представената от чужденеца версия за причините да напусне страната си. Липсват каквито и да било доказателства, въз основа на които да бъде направено обосновано предположение за това, че в С. жалбоподателят М. А. М. е бил подложен на преследване или е бил обект на негативно отношение. В този смисъл, не са налице основания за предоставяне статут на бежанец.

Предоставянето на хуманитарен статут от друга страна е предпоставено (чл. 9, ал. 1 ЗУБ) от наличие на принуда върху чужденеца да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Алинея втора на чл. 9 уточнява, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. Текстът на чл. 9, ал. 1 ЗУБ е идентичен с този на чл. 15 от Директива 2004/83/ЕО, „относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила“. Чл. 15 (букви „а“, „б“, „в“) определя, кои посегателства следва да се считат за тежки. Чл. 4, §§ 1 и 2 от Директивата пък определят начините за оценяване на фактите и обстоятелствата, изложени в молбите за международна закрила. Дадена е възможност на Държавата да прецени, че задължение на молителя е да обоснове своята молба, а компетентният орган следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата му: информацията на молителя и всички документи, с които разполага за своята възраст, минало, включително и на свързаните с него роднини, за своята самоличност, за своето или своите гражданство/а, за страната или страните, както и за мястото

или местата на предишно пребиваване, предходните му молби за убежище, за маршрут на пътуване, документи за самоличност и за пътуване, както и причините за молбата за международна закрила. Начинът на оценяване на фактите и на предоставените доказателства е регламентиран в § 3 на чл. 4. Съдът приема, че ответникът е положил усилия да оцени фактите и обстоятелствата. Той обосновава е приел, че твърденията на молителя не са подкрепени с доказателства. В този случай, според § 5, когато определени аспекти от молбата за закрила не са подкрепени от документи и други доказателства, може да не бъде изисквано потвърждаване (може да бъде прието, че бежанската история е достоверна), но само ако са изпълнени едновременно следните пет условия: а) молителят реално е положил усилия да обоснове своята молба; б) всички относими елементи, с които молителят разполага, са били представени и е било дадено задоволително обяснение за липсата на останалите доказателствени елементи; в) декларациите на молителя са преценени за свързани и достоверни и те не противоречат на известните и относими към неговия случай общи и конкретни информации; г) молителят е представил молбата си за международна закрила във възможно най-ранния момент, освен ако молителят може да посочи определени причини за това, че не го е направил; д) общата достоверност на твърденията на молителя е могла да бъде установена. Мотивирани и съответстващ на материалноправните норми на ЗУБ са изводите, че причините, изтъкнати от търсещия закрила са неоснователни, с оглед предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен такъв. Така, относно М. А. М. не може да бъде прието, че: съществува реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ и по смисъла на чл. 15 от Директива 2004/83/ЕО. Ответникът е изложил мотиви в горния смисъл и така е изпълнил задължението си да обсъди всички релевантни за конкретния случай обективни данни, както и твърденията на търсещия закрила. В настоящия случай не е установено, по отношение на молителя да е съществувала реална опасност, която да е била повод за напускането на С.. Преценката за необходимостта от предоставянето на субсидиарна защита се обуславя и от това, доколко молителят е успял да докаже, че е специфично засегнат, поради присъщи на личното му положение елементи. С оглед цитираните по – горе норми на чл. 15 от Директива 2004/83/ЕО Съдът приема, че молителят не доказва такива обстоятелства. Ответникът правилно е приел, предвид изложената по време на интервюто бежанска история, че чужденецът не се позовава на причини от хуманитарен характер. Ответникът е възпроизвел подробно текстове от справките за С., от 2024 г. От обсъдените данни за ситуацията в С. е направен извод за значително подобрение на общественно-политическата обстановка. Според представените от ответника справки „хуманитарната реакция в С. също се адаптира в хода на все още бързо променящите се условия, в резултат на смяната на режима; ООН и нейните партньори започват възстановяването на някои ключови съоръжения, като болници и пътища, в по-стабилните райони, а като цяло над 16 милиона души се нуждаят от хуманитарна подкрепа; дори когато хуманитарните участници отговарят на неотложните потребности, възникват проблеми, които поставят предизвикателства пред дългосрочната стабилност; според ООН, от 27 ноември 2024 г. насам над 1, 3 милиона души в С. са получили хранителна помощ, но въпреки това бързата девалвация на сирийската валута оказва влияние върху наличието на храна; представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната; военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост, в дните, откакто „Х. Т. ал Ш.“ обявява обща амнистия; на 21

декември 2024 г. сирийският вестник Al W. съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в центровете, в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от „крепостите“ на бившия режим в провинциите Л. и Т.; към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114 ^{-те} подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН обществени центрове в С. възобновяват своята дейност; от 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила; според ВКБООН, в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция); от началото на 2024 г., до 29 декември 2024 г. приблизително 119 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Р. (25%), А. (Х.) (20%) и Дараа (20 %); в бюлетин на ВКБООН от 02 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.; турският министър на вътрешните работи също така отбелязва, че за да се осигури безпроблемен и ефективен процес шест активни гранични пункта вече работят денонощно, с общ дневен капацитет за обработка на 19 000 лица, което е значително увеличение от предишния капацитет от 3 020 души; правителството също така потвърждава, че в периода 01 януари - 01 юли 2025 г. ще бъдат организирани визити за посещения през два гранични пункта (Zeytindah/J. в Х. и Iobanbey/Al R. в К.; правителството на Й. също съобщава, че повече от 22 000 сирийци са влезли в С. през Й., 3 100 от които са регистрирани като бежанци; към 27 декември 2024 г. 664 000 души остават новоразселени в С., от началото на декември, 75% от които жени и деца; същевременно, около 486 000 вътрешно разселени лица вече са се завърнали в районите си на произход; след идването си на власт новото ръководство на С. се ангажира да защитава правата на малцинствата. В началото на януари 2025 г. Министерството на образованието на преходното правителство обявява нова учебна програма за всички възрастови групи, която отразява по силно ислямската гледна точка и премахва всички препратки към ерата на А. от всички учебни дисциплини“. От тази информация не следва автоматично, че по отношение на М. А. М. са налице основания, по смисъла на чл. 9, ал. 1, вр. ал. 2 и ал. 3, ал. 5 и ал. 8 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут: съществуваща реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; 3. тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ и по смисъла на чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС. Ответникът е изложил мотиви в горния смисъл и така е изпълнил задължението си да обсъди всички релевантни за конкретния случай обективни данни, както и твърденията на търсещия закрила. В настоящия случай не е установено, по отношение на молителя да е съществувала реална опасност, която да е била повод за напускането на С.. Преценката за необходимостта от предоставянето на субсидиарна защита се обуславя и от това, доколко молителят е успял да докаже, че е специфично засегнат, поради присъщи на личното му положение елементи. Т. доказване не бе проведено, вкл. по отношение твърдението за действия от страна на неидентифицирани „терористи“.

Новопредставените от ответника справки, освен че допълват коментираните по-горе данни сочат още, че: „на 27.11.2024 г. ислямистката групировка „Х. Т. ал Ш.), чийто

контрол преди това бил ограничен до части от провинциите А. (Х.) и Идлиб, започва голяма офанзива в С. С., в сътрудничество със съюзни бунтовнически фракции; първоначално бунтовниците превземат А. (Х.) - втория по големина град в страната, на 5 декември пада [населено място], а два дни по-късно е превзет и третият по големина град в С., Х.; междувременно бунтовнически сили от Ю. С. навлизат в [населено място], който изиграва централна роля във въстанието през 2011 г., и поемат контрол над повече от 90% от провинцията, докато правителствените сили постепенно се изтеглят; на 29.01.2025 г. А. ал Ш., който на практика ръководи страната след падането на режима на А. е назначен за временен президент на С., конституцията от 2012 година е суспендирана, а парламентът е разпуснат; на 18.02.2025 г. след провеждане на преговори Сирийските демократични сили се съгласяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурите на новото сирийско правителство; ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили и Сирийският демократичен съвет се споразумяват да интегрират своите военни сили в армията на новото сирийско правителство; на 02.03.2025 г., според изявление на сирийското президентство новите власти в С. обявяват сформиранието на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода, към демокрация; новите управляващи са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции, след отстраняването от власт на Б. А., което слага край на продължило над половин век управление на семейството му и на 13 години опустошителен конфликт; президентството обявява сформиранието на комисия от експерти, включваща две жени, натоварена с изготвянето на конституционната декларация, която регулира преходната фаза; седемчленната комисия ще внесе своите предложения пред президента, се казва в изявлението, без да се уточнява времева рамка; конференцията за национален диалог, проведена в края на февруари, 2025 г. в Д. очертава пътя за новата С.; в статия на В. от 09.03.2025 г. се посочва, че: лидерът на С. А. ал Ш. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни след дни на сблъсъци, при които се твърди, че сирийските сили за сигурност са убили стотици цивилни от алауитското религиозно малцинство; базирана в О. кралство мониторингова организация съобщава, че 830 цивилни лица са убити при атаки, извършени на 8 и 9 март, и насочени срещу алауити, живеещи в сирийските крайбрежни райони“, на 09.03.2025 г. март А. ал Ш. обявява в Т., че е сформирана „независима комисия, която да разследва нарушенията срещу цивилни и да идентифицира отговорните за тях“; в бюлетин на Върховния комисариат за бежанците, на ООН се посочва, че считано от 08.12.2024 г., към 27 март 2025 г. 371 900 сирийци са се завърнали обратно в С. от съседни страни; с тях общият брой на хората, преминали обратно в С. от началото на 2024 г. възлиза на 732 700 души; както и през предходните седмици повечето бежанци се завръщат от Л. и в по-ниска степен от Турция, Й., И. и Е.; същевременно, според последните данни от работната група за вътрешно разселените лица, считано от 27.11.2024 г. насам, около 926 000 вътрешно разселени лица също са се завърнали в районите си на произход в С.; според съобщение на вицепрезидента на Турция, от 17.03.2025 г. след събитията от 08.12.2024 г. 145 639 сирийци са се завърнали доброволно от Турция в С.; ВКБООН поддържа ежедневно присъствие на гранично-пропускателните пунктове в цяла С., като наблюдава тенденциите за връщане и предоставя информация, вода и достъп до интернет; ВКБООН продължава да улеснява

транспортирането на нуждаещите се от транспортна помощ на граничните пунктове лица до крайните им дестинации на връщане, както и да предоставя помощ, чрез своите обществени центрове, програмата „Пари за подслон“ и различни проекти за препитание, във всичките 14 провинции; само на 23.03.2025 г. ВКБООН раздава 2 161 пакета за зимна помощ, от които се възползват 7 972 лица (1 990 семейства) в [населено място] ал Зор“.

Постановеното от председателя на ДАБ Решение № 20031/27.02.2025 г. е правилно и законосъобразно.

Водим от горното и на основание чл. 172 АПК, чл. 84 ЗУБ, Административен Съд С. – град, 14^{-ти} състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалбата, вх. № 7690/28.03.2025 г. от М.

А. М. – гражданин на С., против РЕШЕНИЕ № 20031/27.02.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което на чужденеца е отказано предоставяне на международна закрила.

Съдебното решение подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: